

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200479
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6219200479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa S. R., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom u otca, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom A. práce, sociálnych vecí a rodiny D. Y., dieťa rodičov matky U. H., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom G.-H. XX, zastúpenej Mgr. Katarínou Pastorkovou, advokátkou, advokátska kancelária so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 6, a otca N. R., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom vo D. Y., P. O. R. XXX/X, zastúpeného Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou, advokátska kancelária so sídlom vo Veľkom Krtíši, Komenského 3, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/27/2019 - 228 zo dňa 19. 07. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu vo Veľkom Krtíši č. k. 7P/62/2018-80 zo dňa 16. 05. 2018 vo výroku o výživnom tak, že matka je povinná od 06. 03. 2019 prispievať na výživu maloletého dieťaťa v sume 75 EUR vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca (I. výrok), zročné výživné od 06. 03. 2019 do 19. 07. 2019 vo výške 120,97 EUR súd povolil matke splácať v pravidelných mesačných splátkach po 5,- EUR vždy k 25. dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia a pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky (II. výrok).

2. Predošlým rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/62/2018-80 z 16. 05. 2018 bola maloletá S. zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorá bola v tom čase na základe neodkladného opatrenia v osobnej starostlivosti otca. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 50 EUR mesačne. V tom čase otec poberal dávku v hmotnej núdzi v sume 223,60 EUR, prídavok na dieťa. Otec mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom. Otec uvádzal výdavky na bývanie 175 EUR a 16 EUR za elektrinu. Matka pracovala ako pastierka oviec a mala čistý príjem 298 EUR mesačne, výdavky na domácnosť uvádzala v sume 150 EUR mesačne.

3. Súd prvej inštancie zistil, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, a to k nárastu odôvodnených výdavkov spojených s odbornými lekáorskými vyšetreniami a užívaním predpísaných liekov, ktoré v čase predošlého rozhodnutia súdu o výživnom neboli zaznamenané. Maloletá navštevuje pedopsychiatrickú a psychologickú ambulanciu v W. s čím sú spojené výdavky na lieky a cestovanie na

odborné vyšetrenia z miesta bydliska do W.. V súvislosti s tým, že otec prestal byť poberateľom dávky v hmotnej núdzi, zvýšili sa otcovi pravidelné výdavky na dieťa v školskej družine a v školskej jedálni.

4. U rodičov maloletej k zmene pomerov nedošlo. Matka pracuje v C. družstve G. - H. ako ošetrovatelka oviec a býva v rovnakej domácnosti. Došlo k miernemu nárastu jej príjmov zo sumy 298 EUR na sumu 327,50 EUR netto. Do mája 2018 bolo proti matke vedené exekučné konanie, následne rozhodol súd o jej oddĺžení. Od začiatku roka 2019 matka uhrádza Centru právnej pomoci 14 EUR mesačne a od apríla 2019 dlh voči zdravotnej poisťovni 27 EUR mesačne. Matka sa na nákladoch vo svojej domácnosti podieľala sumou 180 EUR mesačne. Matka je občiankou O., jej vzdelanie, ktorá absolvovala na O., ani ponuka práce v obvode Úradov práce F. a H. H. neposkytujú možnosť vhodnejšej práce, resp. zvýšenia jej príjmu. Rovnaká situácia ako v čase predošlého rozhodnutia je aj u otca, ktorý poberal nemocenské dávky v sume cca 255 EUR mesačne, súd tiež rozhodol o jeho oddĺžení a uhradil Centru právnej pomoci sumu 14 EUR mesačne. Na nákladoch v domácnosti otca sa podieľa jeho matka. Otec je od 10. 10. 2018 práceneschopný a pod dohľadom ošetrojúceho aj posudkového lekára, čím bolo preukázané, že nie je schopný vykonávať zárobkovú činnosť a zabezpečiť si vyšší príjem.

5. Okresný súd dospel k záveru, že nie je v možnostiach ani jedného z rodičov dosahovať vyšší príjem. Za uvedeného stavu, kedy sa otcovi preukázateľne zvýšili výdavky na maloleté dieťa okresný súd dospel k záveru, že tieto zvýšené výdavky musia rodičia uhrádzať na úkor iných výdavkov, ktoré momentálne vynakladajú a každý z rodičov sa bude podieľať na zvýšených výdavkoch sumou 25 EUR. Suma 25 EUR, o ktorú zvýšil vyživovaciu povinnosť matke sa nedotkne jej životnej úrovne, ktorá sama uviedla, že jej výdavky na fajčenie boli 25 EUR. Určené výživné zodpovedá argumentácii právnej zástupkyne matky v tom, že bolo stanovené v rozmedzí 20 % - 30 % čistého príjmu povinnej osoby. Okresný súd vyčíslil zročné výživné za 4 mesiace a 25 dní spolu v sume 120,97 EUR, ktoré povolil matke splácať v mesačných splátkach po 5 EUR, keď zohľadnil výšku zvýšeného výživného ako aj majetkové pomery matky.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 62, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 Zákona o rodine. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania s poukazom na § 52 Civilného sporového poriadku.

7. Proti rozhodnutiu okresného súdu podala včas odvolanie matka, ktorá namietala skutkové závery ohľadne jej životných a bytových potrieb a ohľadne navýšenia nákladov na strane maloletej. Zo svojho príjmu 327 EUR matka spláca Centru právnej pomoci sumu 14 EUR, sociálnej poisťovni 27 EUR a na stravné lístky 25 EUR mesačne a zostáva jej suma 250 - 270 EUR. Žije v rodinnom dome u otca svojho druhu, ktorému uhrádza polovicu výdavkov, na bývanie pripadá úhrada v sume 75,99 EUR a na stravu 100 až 150 EUR mesačne, čo spolu so sumou 50 EUR výživného na maloletú zodpovedá sume 266,99 EUR. Matke nezostávajú po úhrade preukázaných výdavkov žiadne financie, hoci sa snaží svoje výdavky minimalizovať. Doteraz určenú vyživovaciu povinnosť v sume 50 EUR považuje za dostatočnú a zodpovedá aj rozhodovacej praxi súdov, aby bola vyživovacia povinnosť v rozsahu 20 - 25 % z čistého príjmu rodiča a jeho reálnych zárobkových možností a pomerov. Podľa matky k zásadnému navýšeniu nákladov na maloletú nedošlo. Otec zdravotné problémy dieťaťa spája s prostredím, v ktorom dieťa žilo u svojej matky. Lekárske vyšetrenia, ktoré s maloletou absolvuje otec, boli už aj v čase predošlého konania o vyživovacej povinnosti matky a podľa lekárskej správy MUDr. W., ktorá je obvodnou lekárkou maloletej, zdravotný stav dieťaťa je rovnaký a maloletej neboli diagnostikované nové závažné ochorenia. Zdravotný stav maloletej nemá žiadny vplyv na možnosť otca riadne sa zamestnať. Otec zvýšené výdavky v sume cca 10 EUR spojené s liekmi nepreukázal, ani s úhradou cestovných výdavkov v sume 7,20 EUR pri návšteve lekárov v Lučenci. Matka tiež spochybnila závery o schopnosti otca zamestnať sa a dosahovať pravidelný príjem. Práceneschopnosť otca bola vystavená pre infekciu horných dýchacích ciest. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec bol v minulosti zamestnaný vždy len po dobu pár mesiacov. Zdravotný stav dieťaťa nemá vplyv na možnosť otca riadne sa zamestnať. Návrh otca matka považuje za nedôvodný, lebo nedošlo k závažnej zmene pomerov. Určené výživné je pre matku vzhľadom na jej majetkové pomery neprímerane vysoké. Z uvedených dôvodov navrhla, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrh otca na zvýšenie výživného zamietol.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že odvolanie matky je zavádzajúce. Rôzne výdavky vyčíslila v sume 266,99 EUR avšak žiadnym spôsobom nepreukázala ich existenciu. Ak by mala matka platiť 250 EUR na domácnosť, určite by sa snažila minimalizovať náklady na bývanie. Okrem čestného

prehlásenia nepredložila o výdavkoch na domácnosť žiadny dôkaz. Zdôraznil, že k zhoršeniu zdravotného stavu dieťaťa a s tým spojenými výdavkami došlo v dôsledku skutočnosti, že maloletá bola v osobnej starostlivosti matky týraná. Matka nevyužíva styk určený súdom a nestretáva sa s maloletou osobne s poukazom na jej finančnú situáciu. Pritom dcére hradí výdavky na telefonovanie 20 EUR a sama vydá na fajčenie 50 EUR mesačne. Okresný súd správne zistil, že k zmene pomerov došlo v súvislosti s výdavkami na strane maloletej a správne uložil matke podieľať sa na týchto zvýšených výdavkoch v rozsahu jednej polovice. Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe správne a zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a v potrebnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd na dôvody uvedené v rozhodnutí okresného súdu poukazuje a stotožňuje sa s nimi v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods.2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods.1 dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Odvolanie matky nebolo dôvodné. Matka záver okresného súdu o tom, že od predošlého rozhodnutia súdu došlo k zmene pomerov spočívajúcu vo zvýšených výdavkoch na zdravotnú starostlivosť dieťaťa ale aj konsolidáciu zdravého vývoja dieťaťa, ktoré je vo veku desať rokov ničím nespochybnila. Podľa správy obvodnej lekárky MUDr. W. (odsek 20. odôvodnenia rozsudku okresného súdu) dieťa je v starostlivosti detského psychiatra aj psychológa s diagnózami poruchy močenia a defekácie, poruchy emócií a správania, zaspávania, latentné úzkostné stavy. Dieťa navštevuje aj detského urológa. Dieťa v roku 2019 absolvovalo opakované vyšetrenia v detskej gastroenterologickej ambulancii. (odsek 21.) Okresný súd zistil, že od predošlého rozhodnutia o výživnom dieťa v dôsledku zdravotného stavu navštevuje psychológa a psychiatra (odsek 31.). Pritom matka pri výsluchu 15. 03. 2018 v trestnom konaní uviedla, že uvedené vyšetrenia dieťa v jej starostlivosti neabsolvovalo. Z toho dôvodu nemohol odvolací súd prihliadnuť na tvrdenie matky, že k zmene pomerov nedošlo, lebo od mája 2018, kedy bolo vydané predošlé rozhodnutie o vyživovacej povinnosti matky, podľa obvodnej lekárky maloletej neboli maloletej S. R. diagnostikované nové závažné ochorenia. Matka nespochybnila ani zistené osobné a zárobkové možnosti otca v tom smere, že otec na rozdiel od matky by mohol dosahovať vyšší príjem ako matka. Na iný záver, ako o pomeroch otca, resp. oboch rodičov urobil okresný súd, nebol žiaden dôvod.

12. Dieťa má v súčasnosti vek 10 rokov, do osobnej starostlivosti otca bolo zverené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 16. 05. 2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda. Súčasne ako dôsledok situácie, že v domácnosti matky v obci G. H. neboli podmienky pre starostlivosť o dieťaťa a došlo k týraniu zverenej osoby zo strany matkinho druhu. Matka ničím nepreukázala, že zdravotný stav dieťaťa bol súdu resp. obom rodičom v čase uzavretia rodičovskej dohody o výživnom známy. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 9P/53/2014-170 z 03. 02. 2016 vyplýva, že v tom čase matka bývala s maloletou v F., v okrese C. a otec sa neúspešne domáhal zvetrenia dieťaťa do

jeho osobnej starostlivosti. Obaja rodičia mali peňažné záväzky a súdy rozhodli o ich oddĺžení. Pokiaľ otec maloletej preukazuje výdavky v súvislosti s diagnostikovanými poruchami zdravotného stavu a správania sa dieťaťa, je zrejmé, že sa netýkajú len výdavkov na lieky, ale aj starostlivosti o stravovanie a ďalších potrieb dieťaťa, ktoré je potrebné zabezpečiť s prihliadnutím na jeho zdravotný stav a ktoré budú znášať obaja rodičia.

13. Okresný súd správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Okresný súd príliehavo odôvodnil, že z výdavkov na fajčenie, resp. z ďalších výdavkov môže matka určené výživné uhrádzať bez toho, aby to ohrozilo jej vlastnú existenciu. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá a plnenie vyživovacej povinnosti zo strany každého z rodičov je pravidelný výdavok, ktorý má prednosť pred ostatnými peňažnými záväzkami a výdavkami rodičov. Nepochybne aj súdne rozhodnutie o oddĺžení matky má vplyv na jej možnosť a schopnosť plniť si určenú vyživovaciu povinnosť. Aj podľa odvolacieho súdu zvýšená vyživovacia povinnosť matky zo sumy 50 EUR na sumu 75 EUR zodpovedá jej čistému mesačnému príjmu 327 EUR a výdavkom na domácnosť, v ktorej býva. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu aj vo výroku, ktorým rozhodol o povinnosti matky uhradiť zročné výživné v sume 120,97 EUR v mesačných splátkach po 5 EUR spolu s bežným výživným.

14. Výrok, ktorým krajský súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania je odôvodnený podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000, EUR (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).